

NGỮ VĂN LỚP 8

GIÁO VIÊN: TRIỆU NGỌC LINH

TÍNH THỐNG NHẤT CỦA CHỦ ĐỀ VĂN BẢN – ĐÁP ÁN

www.vinastudy.vn

Câu 1: Với đề văn: Kể về một kỉ niệm thời thơ ấu mà em nhớ mãi, hai học sinh đã viết bài như sau:

(1) “A! Đây rồi!” Tôi reo lên vì sung sướng khi tìm thấy con lật đật ngày xưa ông mua cho tôi.

Năm ấy tôi mới bốn tuổi. Một lần theo ông nội đi chơi phố, ông dẫn tôi vào cửa hàng đồ chơi và hỏi: “Cháu thích đồ chơi nào?”. Hồi đó, tôi còn bé nên rất thích chơi những con lật đật nhỏ. Tôi chỉ tay vào con lật đật đặt ở góc tủ. Ông bèn mua và bảo cô bán hàng gói con lật đật và đem về cho tôi chơi. Vì chỉ là con lật đật bé nhỏ nên mấy ngày sau nó đã bị xếp xó.

Mấy tháng sau, ông tôi bị ốm. Hôm đó tôi chơi ngoài vườn một mình, bóng vấp vào hòn đá, bị ngã. Tôi cứ ngồi dưới đất, khóc mãi không thôi, người lớn dỗ dành thế nào tôi cũng vẫn khóc. Bỗng ông từ trong phòng chống gậy đi ra, tay cầm con lật đật. Ông đưa cho tôi và nói: “Cháu ông cũng ngoan như con lật đật này phải không? Cháu hãy xem, dù ông đánh rơi, nó ngã, nó đâu có khóc lóc gì, mà nó còn tự đứng lên nghiêm chỉnh”. Nói rồi, ông buông tay, lật đật vừa ngã lăn kèn đã liền đứng phắt dậy. Đúng vậy, mọi khi tôi chẳng vật nó ngã bao lần mà lần nào nó chẳng thế. Tôi quên cả khóc và tự đứng lên liền. Ông dắt tôi vào nhà. Ông mệt nằm xuống giường, tôi ôm con lật đật lại ngồi chơi bên ông.

Lần ấy ông ốm rất lâu, rồi ông mất. Hôm ông mất, tôi khóc không ngớt nước mắt.

Bây giờ, tôi đã lớn, đã học lớp 8 rồi. Càng lớn, tôi càng thấm thía nhiều bài học từ câu ông nội thường dạy tôi: “Cháu hãy nhớ rằng khi ta ngã, ta phải biết đứng dậy. Thất bại là mẹ thành công chúa ạ.”

(2) Lúc còn bé em có một người bạn thân tên Đạt.

Hồi đó, vì hai nhà gần nhau nên chúng em suốt ngày chơi với nhau. Ai có đồ chơi mới cũng gọi bạn sang chơi cùng. Một lần sang chơi với Đạt, bỗng nhiên em bị ngã, rách cầm phải khâu năm mũi. Sau khi từ bệnh viện về, Đạt sang nhà em ngay, rồi bạn nhận là mình có lỗi. Rồi đến tuổi đi học, chúng em lại học cùng lớp cùng trường. Một hôm có một anh lớp trên vào lớp em, anh ấy lấy cái bảng lia vào cạnh mắt em, các bạn pahir đưa em xuống phòng y tế. Cô y tá băng cho em rồi đưa em về nhà. Được tin, Đạt đến thăm em

ngay. Thế là em được nghỉ vài ngày. Ngày nào Đạt cũng đến thăm em để em đỡ buồn. Từ đó, tình bạn của chúng em càng thân thiết hơn, có cái gì cũng chia nhau, gặp họa nạn thì giúp nhau.

Chúng em học cùng nhau hết tiểu học. Năm đó, vì bố Đạt chuyển công tác vào Nam nên cả nhà Đạt chuyển theo vào đó. Từ đó, chúng em không được gần nhau nữa, nhưng hai vết sẹo đến bây giờ vẫn còn.

Tuy không gặp Đạt nữa, nhưng tình bạn giữa em và Đạt vẫn gắn bó như hồi bé.

Hãy nhận xét:

- Chủ đề của bài văn nào rõ và tác động đến tình cảm của em hơn? Vì sao?
- Từ đó, em rút ra được kinh nghiệm gì trong việc xác định chủ đề trước khi viết bài văn.
- Với văn tự sự, chủ đề thường được biểu hiện qua những yếu tố nào?

Câu 2: Theo em, nên bổ sung, sửa chữa thế nào cho văn bản (2) để làm rõ chủ đề: Tình bạn tốt là phải giúp đỡ nhau khi họa nạn

Câu 3: Với đề tài môi trường:

- Nếu yêu cầu em tạo một văn bản nghị luận, em xác định chủ đề gì?
- Nếu yêu cầu em tạo một văn bản tự sự, em xác định chủ đề gì?

Câu 4: Từ chủ đề đã xác định, hãy tạo lập dàn ý cho văn bản nghị luận và văn bản tự sự đó.

GỢI Ý ĐÁP ÁN

Câu 1:

a. Văn bản (1) có sự thống nhất chủ đề hơn vì tất cả đều hướng về chủ đề kỉ niệm về người ông gắn với lật đật.

Văn bản (2) viết về tình bạn, nhưng có nhiều câu đan xen đơn thuần chỉ là kể về việc cá nhân, không làm nổi bật kỉ niệm của tình bạn

b. Cần xác định rõ chủ đề của văn bản trước khi viết (Sẽ nói điều gì sâu sắc nhất?)

c. Với văn bản tự sự, chủ đề cần được gửi gắm trong câu chuyện (sự việc, nhân vật, hành động, lời nói của nhân vật,... phải cụ thể và có ý nghĩa hướng vào chủ đề.

Câu 2: Để làm nổi rõ chủ đề: Tình bạn tốt là phải giúp đỡ nhau khi họa nạn:

- Ít nhất phải có hai sự việc phải được kể rõ: Hai lần để lại hai vết sẹo

- Bổ sung thêm những sự việc giúp đỡ của Đạt

Câu 3:

- Chủ đề văn bản nghị luận thường là vấn đề cần bàn bạc, bàn luận (nghiêng về lí trí) nên có thể chọn chủ đề là: *Bảo vệ môi trường chính là bảo vệ cuộc sống của chúng ta...*

- Chủ đề của văn bản tự sự thường là lời tâm sự của người viết với bạn đọc (nghiêng về tình cảm), bởi thế, chủ đề có thể là: *Câu chuyện của những người vớt rác ven sông...*

Câu 4: Tùy chủ đề mà HS lựa chọn, HS sẽ tự lập dàn ý.

- Với đề nghị luận có thể đặt các câu hỏi lần lượt sau đây để lập dàn ý:

+ Môi trường là gì?

+ Ý nghĩa của môi trường đối với cuộc sống của con người (Môi trường tốt và xấu có ảnh hưởng gì tới con người)

+ Bài học về môi trường

- Với đề tự sự

+ Cần xác định thời gian địa điểm kể lại câu chuyện, người kể câu chuyện

+ Nên lựa chọn kể theo trình tự thời gian để thấy được họ đã lao động và gắn bó thế nào với dòng sông để bảo vệ nó.

VINASTUDY.VN